

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47
fminpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

RONDANEGUIDEN AS
Loftsgårdsvegen 7
2670 OTTA

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2021/1921-2 432.3

Deres ref.

Dato 19.02.2021

Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - 2021 - organisert ferdsel - Ljosåbelgen - Rondaneguiden AS

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 3 pkt. 5.2 får Rondaneguiden AS tillatelse til å gjennomføre organisert ferdsel til turmålet Ljosåbelgen i Rondane nasjonalpark.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder organisert ferdsel til fots (på ski) utenfor merka løyper i Rondane nasjonalpark vintersesongen 2021 og 2022.
- Tillatelsen gjelder i følgende periode:
 - fredager-søndager 1.mars t.o.m palmesøndag (lavsesong),
 - alle ukedager fra palmesøndag t.o.m 2.påskedag (høysesong)
- Traseene som velges til Ljosåbelgen skal ligge innenfor den sonen som er vist med blått omriss, se kartutsnitt, og tegnforklaring:

 Område for organisert ferdsel i perioden fredager – søndager i lavsesong fra 1. mars t.o.m. palmesøndag. Alle ukedager i høysesong fra palmesøndag t.o.m. 2. påskedag.

Nasjonalpark
Naturreservat

Dovre, Rondane
Flakktjøna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyme, Myldingi, Veslehjerkintjønnin

Landskapsvernområde Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

- I tillegg er organisert ferdsel til fots (på ski) lov på traseer vist i kartutsnittet figur 2, jf. tegnforklaring:

----- Organisert ferdsel langs godkjent løype tillatt på snødekt mark.

- Daglig leder og de som utfører virksomheten forutsettes å ha nødvendig kompetanse for å ivareta hensyn til verneverdiene i området.
- Telting i lengre tid enn en uke med annet enn vandretelt krever særskilt tillatelse, jf. forskrift for nasjonalparken.
- Virksomheten skal skje uten bruk av motoriserte kjøretøy eller annen fysisk tilrettelegging innenfor nasjonalparken.
- Aktiviteten må ikke forstyrre villrein. Reinen er svært sårbar for forstyrrelser, og det er viktig at virksomheten ikke kommer i konflikt med villreinen i området. I møte med villrein, må guidene trekke gruppen unna området. Man kan sette seg ned for å observere. Det er ikke anledning til å dra ut for å finne villrein.
- Turdeltagerne skal orienteres om at de er i en nasjonalpark, og hvilke regler som gjelder.
- Det skal være minst én guide pr. 20 deltakere.
- Forsøpling er ikke tillatt, og all ferdsel skal være skånsom mot naturen. Virksomheten skal ha et opplegg for håndtering av avfall inklusive toalettavfall. Søppel skal bringes ut fra nasjonalparken.
- Etter sesongen skal det sendes rapport til nasjonalparkstyret på hvor mange turer som har blitt gjennomført, tidspunkt, hvor mange deltakere som har deltatt på turene og om villrein er observert. Frist for innsending er 1. juni til sfinpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med arkivsaksnummer 2021/1921.
- Der innehaver av tillatelsen er et firma, er daglig leder ansvarlig for at guidene har nødvendig kompetanse og kjennskap til overstående.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Rondane nasjonalpark.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad fra Rondaneguiden, datert 09.02.21

Saksopplysninger

Rondaneguiden AS har i brev datert 09.02.21, søkt om følgende:

«Vi viser til tidligere søknader hvor vi har presentert firmaet, hvilke verdier vi arbeider etter samt hvilke tiltak vi etterstreber å gjennomføre for å opptre på en varsom måte i verneområdet.»

Rondaneguiden søker med dette, om gjennomføring av organisert ferdsel til Ljosåbelgen i tidsrommet 1. mars til palmesøndag på helgedager samt fra

palmesøndag til 2. påskedag alle dager. Et fåtall av turene vil bli markedsført, mens resterende i tilfelle forespørsler fra private grupper og/eller firmaer.

Vi ber samtidig om en klargjøring om aksepterte ruter opp på Ljosåbelgen.»

I brev frå Rondaneguiden datert 28.04.19 opplyses det bl.a.:

«Rondaneguiden er aksjeselskap på Otta som blant annet er en kommersiell leverandør av guidede tjenester. Vi opplever økt etterspørsel etter tjenester som omhandler å ha med seg kjentmann/guide på tur i høyfjellet. Vi opplever at mennesker ønsker disse tjenestene primært for å være trygge, bli bedre kjent med området de ferdes i og for å få informasjon og kunnskap om dyrelivet, kulturminner og økosystemet forøvrig.

Vi mener organisert ferdes bør ses på som en sunn forvaltningspraksis og et viktig tiltak for å bedre villreinens vilkår i fjellet. Vi erfarer at fåtallet av de som er på tur med oss har kunnskap nok om hvordan man skal forholde seg til verneverdiene i Rondane nasjonalpark.»

Rondaneguiden AS har hatt tilsvarende tillatelse til organiserte turer i 2020.

Rondaneguiden AS har rapportert følgende for 2020:

Dato	Rapport		
01.11.2020	Dato	Tur	Antall deltagere
	27. Juni 2020	Rondslottet og Vinjeronden	2 + 1 guide
	30. Juni 2020	Rondslottet, Vinjeronden og Storronden	3 + 1 guide
	Totalt antall 7		
04.01.2021	Det ble ikke gjennomført turer vinter 2019/2020.		

Ljosåbelgen er vist på kartutsnitt i figur 1.

Figur 1. Kartutsnitt med Ljosåbelgen (📍), Kartverket.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer

eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

5.2. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises forøvrig til forvaltningsplanen.

Forvaltningsplan

S 76

Med begrepet «annen organisert ferdsel» i §3, punkt 5.2,2.ledd) og i verneforskriften for Dørålen landskapsvernområde (§3, punkt 4.2,2.ledd) menes:

Ferdsel der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som blir kunngjort/markedsført på forhånd.

Turer til fots og på ski

Organisert ferdsel til fots og på ski utenfor godkjente turstier og skiløyper regnes for å kunne skade naturmiljøet, og er søknadspliktig. Søknadsplikten gjelder for de som arrangerer gjentatte turen over sesongen, eller for grupper større enn 20 personer.

Telting

For store telt som skal stå utover én uke må en ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten uavhengig av antall persondøgn.

Besøksstrategi for Rondane nasjonalpark, 2015

Målsetning	Strategisk hovedgrep	Tiltak
• Bedre muligheten for villrein til å trekke nordsør på vestsiden av Rondanemassivet • Legge til rette for økt verdiskaping i randområdene • Legge til rette for en bedre opplevelse for turistene på de ulike innfallsportene i området	• Hovedsaklig bruke positive virkemidler gjennom tilrettelegging og informasjon, men i noen tilfeller sette i gang prosess rundt konkrete avbøtende tiltak. • Tilrettelegge og kanalisere til ytterkantene av nasjonalparken og områdene utenfor nasjonalparken som tåler høyt besøkstrykk • Lage høy kvalitet på flere informasjonspunkter • Arbeide for å flytte deler av trykket fra menneskelig ferdsel fra de indre områdene og ut til randområdene på både øst-, nord, sør- og vestsiden av Rondane nasjonalpark. ...	• Videreføre formidlingsopplegg til reiselivsbedrifter, både i form av bilder, foredrag og kompetanseheving på ansatte og guider. • Gjennomføre oppstartsmøte samlet med alle arbeidsgruppene og videre 1-2 arbeidsmøter vinteren 2015/2016 for denne arbeidsgruppen. • Behandle og eventuelt gjennomføre arbeidsgruppas anbefalinger på konkrete tiltak. • Bytte ut gamle informasjonsplakater med nye plakater etter ny mal. • Være med å bidra økonomisk til bygging av ny bru over Store-Ula ved Mysuseter. Viktig for vintersikkerheten på Trolløypa.

Retningslinjer for organisert ferdsel i Rondane 28.juni 2019

Definisjon organisert ferdsel (jf. forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane)
Ferdslar der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som blir kunngjort/markedsført på forhånd

Søknadsplikt

Organisert ferdsel til fot og på ski, utanfor stier og løyper som skjer flere ganger i løpet av sesongen eller med grupper større enn 20 personer, er søknadspliktig (unntak er turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger).

Soner utan søknadsplikt

I soner vist med oransje omriss er organisert ferdsel til fots og på ski utanfor stier og løyper tillatt hele året utan søknad. Her kan en også drive organisert riding, kjøring med hundspann og sykling på godkjente stier/løyper utan å søke.

Gruppestørrelse/guider

Det vil i tillatelsen bli gitt vilkår knyttet til antall guider i forhold til gruppestørrelse

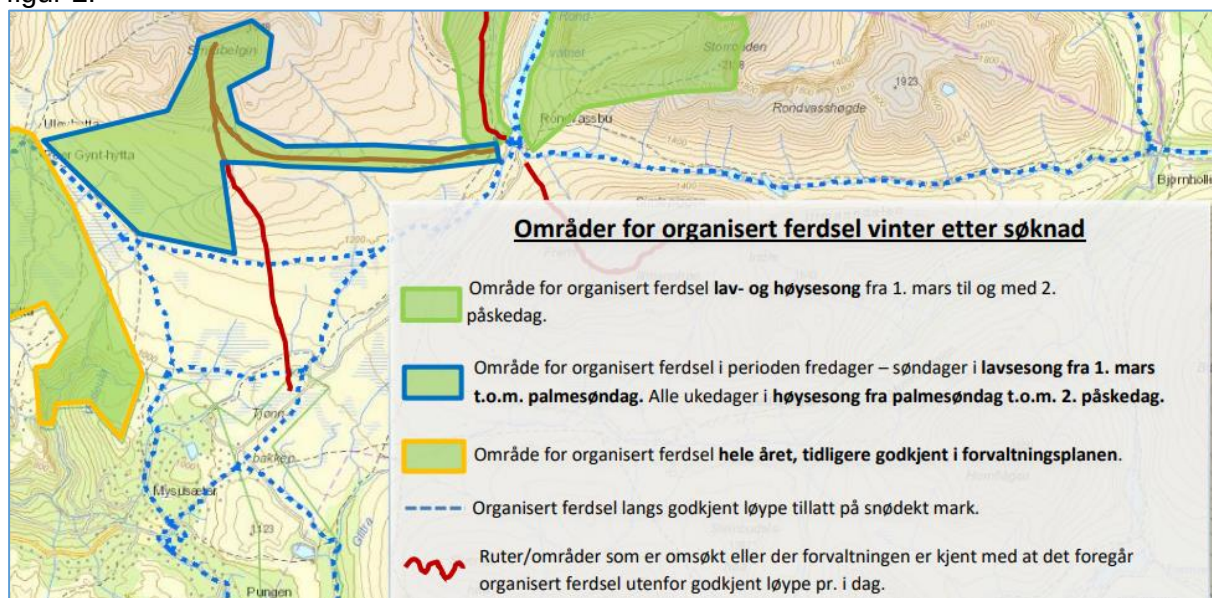
Tillatelsens tidsperiode

Tillatelser til organisert ferdsel gis som flerårige tillatelser.

Rapportering

Det vil i tillatelsen bli stilt vilkår om rapportering der for eksempel opplysninger om gruppestørrelse, antall turer, startpunkt og turmål samt ev villreinobservasjoner vil bli etterspurt.

Kart med soner/retningslinjer for organisert ferdsel vinter i Rondane nasjonalpark er vist i figur 2.

Figur 2. Utsnitt av kart - retningslinjer for organisert ferdsel i Rondane 28.juni 2019

Naturmangfoldloven

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jamfør § 7.

Vurdering

Organisert ferdsel til fots og på ski er søknadspliktig når

- det skjer utenfor soner og stier avsatt til dette i forvaltningsplanen
- er en på forhånd planlagt/markedsført aktivitet
- gjelder grupper på mer enn 20 personer.

Aktiviteten som Rondaneguiden søker om er etter dette søknadspliktig, jf. verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3, pkt. 5.2.

I forvaltningsplanen er det utpekt egne soner for organisert ferdsel, og i tillegg har nasjonalparkstyret 28.06.19 vedtatt egne retningslinjer for organisert ferdsel i deler av Rondane nasjonalpark. Søknaden fra Rondaneguiden vurderes å være i tråd med retningslinjene fra 28.06.19.

Den omsøkte aktiviteten må videre vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger

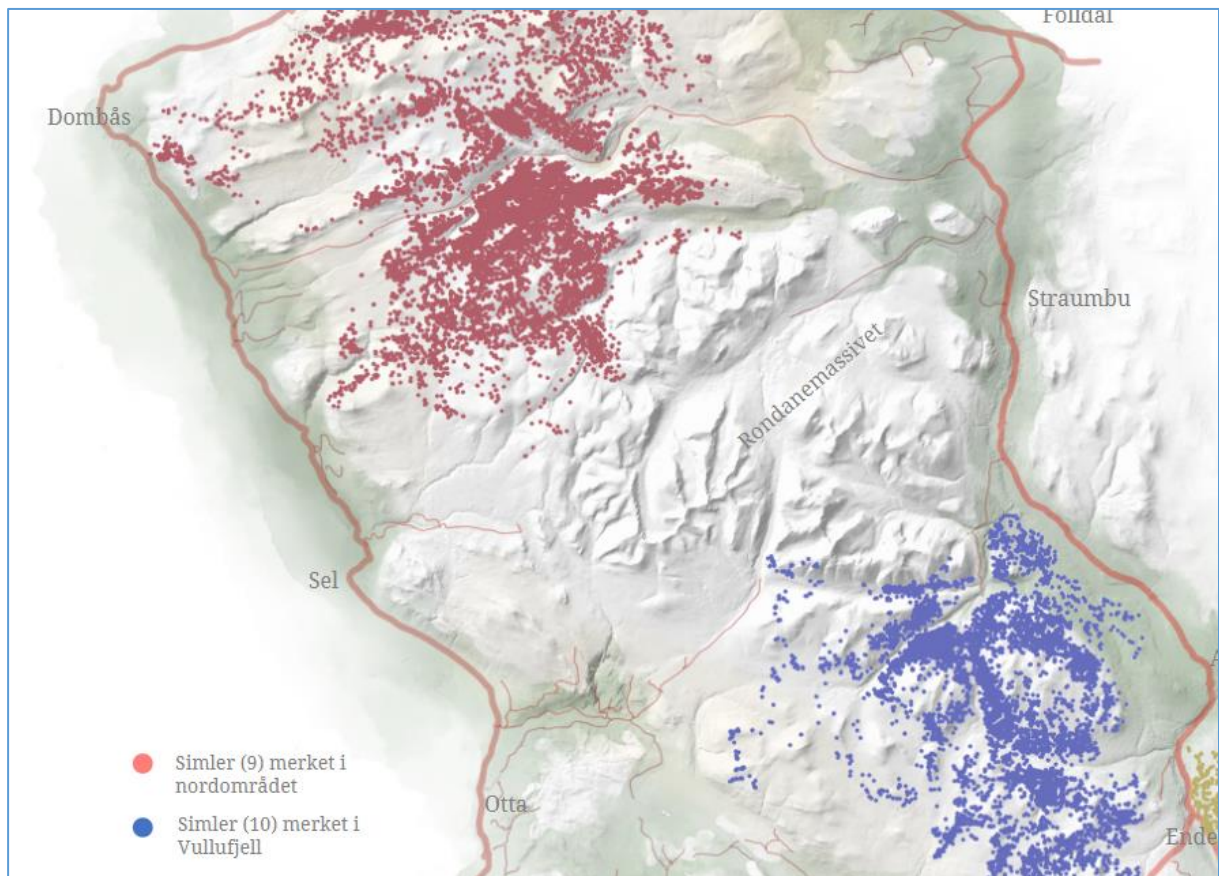
- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølknletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8).

Ulempene med organisert ferdsel som foregår utenfor godkjente løyper vinterstid kan være knyttet til forstyrrelse av bl.a. villrein eller hekkelokaliteter for fugl. I den vedtatte besøksstrategien for Rondane nasjonalpark ønsker nasjonalparkstyret å bedre villreinens mulighet for å trekke mellom området Sletthø - Bråkdalen - Illmannhø, legge til rette for økt verdiskaping i randområdene og legge til rette for en bedre opplevelse for turisten på de ulike innfallsportene i området. For området Spranget – Rondvassbu – Høvringen betyr dette bl.a. å tilrettelegge og flytte deler av trykket fra menneskelig ferdsel fra de indre områdene til ytterkantene av nasjonalparken og områdene utenfor nasjonalparken som tåler høyt besøkstrykk. Søknaden fra Rondaneguiden AS kan ikke sies å følge opp målene lagt i besøksstrategien for Rondane nasjonalpark (2015) når det gjelder flytting av ferdsel til ytterkanten av nasjonalparken.

I figur 3 er det vist et kartutsnitt for GPS-merka simlers arealbruk i perioden desember t.o.m. mars. Områdene vest for Rondane-massivet er lite eller ikke brukt av simlene i det hele tatt. Det samme bildet er gjeldende også utover våren. Det er viktige vinterbeiteområder her som ser ut til å ha gått ut av bruk, som følge av for mye ferdsel. I utgangspunktet bør derfor ferdselen i området reduseres.

På den annen side er det største omfanget av ferdselen i området knyttet til uorganisert ferdsel, som i stor grad går til de samme attraktive turmålene som den organiserte ferdselen. Her må en også legge vekt på at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har laget egne retningslinjer for organisert ferdsel til Ljosåbelgen. I arbeidet med retningslinjene er det vurdert og gjort en avveining mellom hvor og når den organiserte ferdselen kan foregå uten at det vil være til vesentlig ulempe for verneverdiene, og da særskilt hvordan denne aktiviteten vil påvirke villreinens arealbruk.

Søknaden fra Rondaneguiden AS er i tråd med disse retningslinjene, se figur 2. Rondaneguiden AS må ellers bruke traseene for skiløyper/organisert ferdsel som er godkjent i forvaltningsplanen for de store verneområdene (se figur 2), for å komme til sonen for organisert ferdsel ved Ljosåbelgen. Slik sett vil den omsøkte aktiviteten i liten grad utgjøre en tilleggsbelastning på økosystemet i området. (jf. naturmangfoldloven § 9 og 10)

Figur 3. Utsnitt av kart fra villrein.no – GPS-merka simlers arealbruk (desember t.o.m. mars)

Ved bruk av definerte områder, tidsavgrensning og andre vilkår, gir dette en ramme for aktiviteten, slik at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet. Tiltakshaver plikter å iverksette de tiltak som er nødvendig for at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende. Om ikke dette blir gjort kan tiltakshaver bli pålagt å iverksette tiltak for å rette skaden i ettertid. Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker sikres dette gjennom vilkårene som er stilt i saken (§§ 11-12).

Retningslinjene for organsiert ferdsel er en forsøksordning t.o.m. 2021. Nasjonalparkstyret har satt i gang arbeidet med rullering av forvaltningsplanen, og arbeidet er forventet fullført i 2022. Det er derfor greit at Rondaneguiden gis en to-årig tillatelse, i påvente av ny forvaltningsplan.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Villreinutvalget for Rondane
nord

Statsforvalteren i Innlandet

Villreinnemnda for Rondane og
Sølnkletten

Statens naturoppsyn Rondane

Villreinutvalget for Rondane
nord

Sel kommune

Eirin Berge

Postboks 987

c/o Fylkesmannen i Oppland,
boks 987

2604

LILLEHAMMER

2604

LILLEHAMMER

Botten Hansens gate 9

2670

OTTA